

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MARIJAMPOLĖS PATAISOS NAMŲ KYBARTŲ SEKTORIŲ

2020-04-27 Nr. 4D-2020/1-268
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2020 m. kovo 2 d. gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas, nuteistasis) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Marijampolės pataisos namų Kybartų sektoriaus (toliau vadinama ir – MPN Kybartų sektorius) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su trumpalaikės išvykos į namus suteikimu / nesuteikimu.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodoma, kad „2020 m. sausio mėnesį kreipiausi į administraciją su prašymu, kad man būtų taikyta trumpalaikė išvyka į namus. 2020 m. vasario 18 d. komisija nutarė taikyti man trumpalaikę išvyką į namus, tačiau kada jau turėjau išeiti, t. y., 2020 [metų] vasario 25 d. buvau vėl iškviestas į komisijos posėdį ir man jau atmetė trumpalaikę išvyką į namus“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2020 m. kovo 6 d. raštu Nr. 4D-2020/1-268/3D-629 kreipėsi į Marijampolės pataisos namus, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2020 m. kovo 25 d. Seimo kontrolierius gavo Marijampolės pataisos namų 2020 m. kovo 25 d. raštą Nr. 9/07-4163.

Šiame rašte ir prie jo pridėtuose dokumentuose nurodoma:

4.1. „Nuteistasis [...] 2020 m. sausio 23 d. į Marijampolės pataisos namų direktorių kreipėsi su prašymu dėl trumpalaikės išvykos į namus suteikimo. [...]. Nuteistajam [...] į jo 2020 m. sausio 23 d. prašymą buvo atsakyta 2020 m. kovo 3 d. [...]“;

4.2. „Nuteistajam [...] teisė išvykti į namus [...] suteikta nebuvo. Jo 2020 m. sausio 23 d. prašymas [...] buvo svarstomas 2020 m. vasario 18 d. Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijoje, kurioje buvo rekomenduota suteikti nuteistajam teisę išvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus. Informuojame, kad Drausmės komisijos sprendimas dėl trumpalaikės išvykos nuteistajam suteikimo yra tik rekomendacinio pobūdžio. Nuteistajam teisę be sargybos išvykti į Lietuvos Respublikoje esančius namus [...] suteikia pareigūnas, kuriam pataisos įstaigos

direktorius suteikia tokius įgaliojimus. [...] pareigūnas, rengiantis išvadą dėl trumpalaikės išvykos suteikimo, privalo įvertinti nuteistojo asmenybę, jo nusikalstamo elgesio riziką, gebėjimą / negebėjimą laikytis įsipareigojimų, nuteistojo nuostatas į visuomenę bei į priežiūrą. Informuojame, kad pareigūnas, rašęs išvadą dėl trumpalaikės išvykos suteikimo / nesuteikimo, įvertino ne tik Komisijos rekomendacijas, tačiau ir kitas būtinas vertinti aplinkybes bei charakteristikas. Nustačius rizikos faktorius, kurie gali turėti įtakos nuteistojo gebėjimui laikytis įsipareigojimų, pareigūnas, rašęs išvadą dėl išvykos suteikimo / nesuteikimo nuteistajam [...], apie nustatytus faktus informavo administraciją bei nuteistąjį [...]. Nuteistasis dar kartą buvo kviečiamas į Drausmės komisiją tam, kad komisija galėtų objektyviai įvertinti paaiškėjusias aplinkybes. Įvertinusi visus faktus (kurie komisijai 2020 m. vasario 18 d. nebuvo žinomi), komisija nutarė netarpininkauti dėl nuteistojo trumpalaikės išvykos.“;

4.3. „Nuteistasis [...] 2020 m. vasario 25 d. į Marijampolės pataisos namų direktorių kreipėsi su skundu dėl trumpalaikės išvykos į namus nesuteikimo“;

4.4. į 2020 m. vasario 25 d. Pareiškėjo skundą buvo atsakyta 2020 m. kovo 13 d. MPN Kybartų sektoriaus raštu, kuriame nurodoma: „Informuojame, jog, vadovaujantis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 104 straipsnio 2 dalies nuostatomis, leidimą parvykti į namus duoda pataisos įstaigos direktorius įsakymu [...]. Primename, jog 2020 m. vasario 18 d. Marijampolės pataisos namų Drausmės komisija svarstydamą Jūsų prašymo dėl trumpalaikės išvykos už pataisos namų teritorijų ribų galimybes rekomendavo Jums suteikti trumpalaikę išvyką į namus. Tačiau, rašant išvadą dėl trumpalaikės išvykos trims paroms už pataisos įstaigos teritorijos ribų suteikimo [...] buvo patikrinta Jūsų asmens byla bei socialinio tyrimo išvada. Tikrinant duomenis buvo įvertintas faktas, jog 2019 m. Jums buvo atliktas pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimas [...]. Vertinimo metu buvo nustatyta vidutinė pakartotinio nesmurtinio nusikalstamo elgesio rizika, išskirti šie kriminogeniniai veiksniai: bausmės vykdymo atidėjimo sąlygų pažeidimas, impulsyvumas, nepakankamas gebėjimas atpažinti, spręsti problemas bei įvertinti savo elgesio pasekmes. Paaiškėjus anksčiau neįvertintiems duomenims, 2020 m. vasario 25 d. Jūs buvote pakartotinai pristatytas Drausmės komisijai dėl Jūsų prašymo išleisti Jus į trumpalaikę išvyką įvertinimo ir rekomendacijų pateikimo. Atsižvelgiant į pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metu išskirtus nusikalstamo elgesio rizikos veiksnius ir į tai, jog dėl Jūsų išleidimo į trumpalaikę išvyką prieštaravo Marijampolės pataisos namų Kybartų sektoriaus Drausmės komisija, Jūsų prašymas dėl trumpalaikės išvykos į namus suteikimo tenkinamas nebuvo.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo:

5.1. *2 straipsnis „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“* – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai. [...]“;

5.2. *12 straipsnis „Seimo kontrolierių tiriami skundai“* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

6. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso:

6.1. *104 straipsnis „Nuteistųjų trumpalaikė išvyka į namus“* – „1. Nuteistiesiems, laikomiems pataisos įstaigose lengvosios ir paprastosios grupių laikymo sąlygomis ir atlikusiems ne mažiau kaip pusę, o nepilnamečiams – atlikusiems ne mažiau kaip vieną trečdalį teismo paskirtos

bausmės, gali būti leista vieną kartą per tris mėnesius trims paroms parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu išvykusių į namus nuteistųjų elgesio kontrolė Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis. 2. Leidimą parvykti į namus duoda pataisos įstaigos direktorius įsakymu, atsižvelgdamas į nuteistojo asmenybę, kokia bausmės dalis atlikta, elgesį bausmės atlikimo metu. Šios trumpalaikės išvykos laikas įskaitomas į bausmės atlikimo laiką. Kelionės išlaidas apmoka pats nuteistasis arba jo artimieji giminaičiai. [...];

6.2. 183 straipsnis „Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas“ – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. [...].“

7. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 2) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...] 4) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; [...] 6) efektyvumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis; [...] 13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. [...].“

Tyrimui reikšminga Lietuvos Respublikos teismų praktika

8. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama – LVAT) 2011 m. balandžio 19 d. nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A-143-2876/2011, nurodė:

„Laisvės atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti *objektyviais* duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai [...].“

9. LVAT 2012 m. gruodžio 20 d. sprendime, priimtame administracinėje byloje Nr. A-822-3206-12, konstatavo:

„Pagal Tarybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto (2008 m. lapkričio 6 d. įstatymo Nr. X-1791 redakcijos) 5 straipsnį, Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos (pagal Statuto 2 straipsnio 1 dalį, pataisos namai yra Kalėjimų departamentui pavaldi įstaiga) savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Bausmių vykdymo kodeksu, Baudžiamuoju kodeksu, Baudžiamojo proceso kodeksu, Suėmimo vykdymo įstatymu, kitais įstatymais, šiuo statutu, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais. Pagal Statuto 4 straipsnį, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų veikla grindžiama teisingumo, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, suimtųjų ir nuteistųjų lygybės prieš suėmimo ir bausmių vykdymo įstatymus, humanizmo, bausmių

vykdymo individualizavimo, progresyvaus bausmių atlikimo ir viešumo principais. Panevėžio pataisos namai ir Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytais teisiniais pagrindais, *objektyvumo*, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punktas).“

Tyrimo išvados

10. Pareiškėjas skundžiasi MPN Kybartų sektoriaus pareigūnų veiksmais (neveikimu), susijusiais su trumpalaikės išvykos į namus suteikimu / nesuteikimu.

11. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2020 m. sausio 23 d. Pareiškėjas kreipėsi į Marijampolės pataisos namų direktorių prašydamas suteikti trumpalaikę išvyką į namus; 2020 m. vasario 18 d. Marijampolės pataisos namų Drausmės komisija, apsvarsčiusi pirmiau nurodytą prašymą, rekomendavo Marijampolės pataisos namų direktoriui suteikti Pareiškėjui teisę išvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus; rengdamas išvadą dėl trumpalaikės išvykos į namus suteikimo Pareiškėjui, Marijampolės pataisos namų direktoriaus įgaliotas pareigūnas nustatė, kad 2019 m. buvo atliktas Pareiškėjo pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimas, kurio rezultatai yra reikšmingi, tačiau nebuvo apsvarstyti 2020 m. vasario 18 d. Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijos posėdyje; apie naujai paaiškėjusias svarbias aplinkybes žodžiu buvo informuoti MPN Kybartų sektoriaus administracija ir Pareiškėjas; 2020 m. vasario 25 d. įvyko pakartotinis Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijos posėdis dėl galimybės suteikti Pareiškėjui teisę trims paroms išvykti į namus; po šio posėdžio minėta komisija, įvertinusi naujai paaiškėjusią reikšmingą informaciją, priėmė sprendimą rekomenduoti Marijampolės pataisos namų direktoriui netenkinti Pareiškėjo prašymo dėl trumpalaikės išvykos į namus suteikimo; į 2020 m. sausio 23 d. Pareiškėjo prašymą buvo atsakyta MPN Kybartų sektoriaus 2020 m. kovo 3 d. raštu, informuojant, kad trumpalaikė išvyka į namus jam nebus suteikta.

12. Pažymėtina, kad Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų biurokratizmo, taip pat ir piktnaudžiavimo viešojo administravimo srityje. Pareigūnų biurokratizmas – nereikalingų arba išgalvotų formalumų laikymasis, nepagrįstas atsisakymas spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, sprendimų priėmimo ar pareigų atlikimo vilkinimas, taip pat kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai (pažymos 5 punktas).

Vertinant MPN Kybartų sektoriaus atsakingų pareigūnų veiksmus (neveikimą), susijusius su trumpalaikės išvykos į namus Pareiškėjui suteikimu / nesuteikimu, biurokratizmo aspektu, pažymėtina, kad pagal Skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes darytina išvada, jog 2020 m. sausio 23 d. Pareiškėjo prašymo pakartotinį svarstymą, kartu ir Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijos rekomendacijos pataisos įstaigos direktoriui turinio pasikeitimą lėmė objektyvios priežastys, t. y., naujai paaiškėjusios reikšmingos aplinkybės.

Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, jog šiuo atveju neišvengtina, kad MPN Kybartų sektoriaus pareigūnų veiksmais (neveikimu) buvo vilkinamas sprendimo dėl 2020 m. sausio 23 d. Pareiškėjo prašymo patenkinimo / netenkinimo priėmimas arba buvo sąmoningai siekiama pakeisti Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijos rekomendaciją. Tačiau Seimo kontrolierius pabrėžia, kad Marijampolės pataisos namų nurodytos objektyvios priežastys, lėmusios pakartotinį Pareiškėjo 2020 m. sausio 23 d. prašymo svarstymą, neatleidžia Marijampolės pataisos namų, kaip viešojo administravimo subjekto, nuo pareigos ateityje laikytis viešojo administravimo srityje taikomo efektyvumo principo; visais atvejais įstaigos darbas turi būti organizuojamas taip, kad visi

klausimai būtų išsprendžiami iš karto, vengiant pakartotinių tapataus klausimo svarstymų, kurie gali sukelti nepagrįstų abejonių priimtų sprendimų nešališkumu.

Dėl nurodytų aplinkybių Marijampolės pataisos namų direktoriui rekomenduotina išsiaiškinti, dėl kokių priežasčių Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijai nebuvo perduoti 2019 m. Pareiškėjo pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo duomenys iki pirmojo posėdžio (įvykusio 2020 m. vasario 18 d.), ir imtis priemonių, kad ateityje prašymų dėl trumpalaikės išvykos į namus suteikimo / nesuteikimo klausimai būtų išsprendžiami per pirmą posėdį, o visa rekomendacijai pateikti reikšminga informacija Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijai būtų perduota iki posėdžio.

13. Kaip minėta, nagrinėdamas pareiškėjų skundus MPN Kybartų sektorius, kaip viešojo administravimo subjektas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis ir viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų, išsamumo principo, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį, ir objektyvumo principo, kuris reiškia, kad oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. Pažymėtina, kad LVAT, atskleidamas objektyvumo principo turinį, 2011 m. balandžio 19 d. nutartyje nurodė, jog laisvės atėmimo institucijų, t. y., ir MPN Kybartų sektoriaus, sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai (šios pažymos 7–9 punktai).

14. 2020 m. vasario 25 d. Pareiškėjas raštu kreipėsi į MPN Kybartų sektoriaus administraciją dėl pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai sutikus, o paskui atsisakius suteikti jam trumpalaikę išvyką į namus. 2020 m. kovo 13 d. MPN Kybartų sektoriaus raštu per teisės aktuose nustatytą terminą (šios pažymos 6.2 punktas) buvo išsamiai atsakyta į pirmiau nurodytą Pareiškėjo kreipimąsi, t. y., jam buvo nurodytos aplinkybės ir priežastys (tapačios aplinkybės buvo nustatytos ir Skundo tyrimo metu; žiūrėti šios pažymos 11 punktą), lėmusios tai, kad 2020 m. vasario 18 d. Marijampolės pataisos namų Drausmės komisija priėmė sprendimą rekomenduoti Pareiškėjui suteikti trumpalaikę išvyką į namus, tačiau vėliau, 2020 m. vasario 25 d., savo rekomendaciją pakeitė, paaiškinta, kad pagal nustatytą teisinį reglamentavimą (šios pažymos 6.1 punktas) sprendimą dėl trumpalaikės išvykos į namus priima pataisos įstaigos direktorius, o ne Marijampolės pataisos Drausmės komisija, todėl Pareiškėjas nepagrįstai vertina, jog 2020 m. vasario 18 d. trumpalaikę išvyką į namus jam buvo suteikta, o vėliau atimta (šios pažymos 4.4 punktas). Be to, Pareiškėjui buvo paaiškinta 2020 m. kovo 13 d. atsakymo apskundimo tvarka.

Šios aplinkybės leidžia teigti, kad 2020 m. vasario 25 d. Pareiškėjo kreipimasis buvo tinkamai išnagrinėtas ir į jį buvo pateiktas teisės aktų reikalavimus atitinkantis 2020 m. kovo 13 d. MPN Kybartų sektoriaus atsakymas.

15. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundas dėl MPN Kybartų sektoriaus pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su trumpalaikės išvykos į namus suteikimu / nesuteikimu, yra nepagrįstas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nusprendžiama X Skundą dėl MPN Kybartų sektoriaus pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su trumpalaikės išvykos į namus suteikimu / nesuteikimu, atmesti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 punktais, Marijampolės pataisos namų direktoriui Regimantui Kavaliauskui rekomenduotina:

17.1. išsiaiškinti, dėl kokių priežasčių Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijai nebuvo perduoti 2019 m. Pareiškėjo pakartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo duomenys iki pirmojo posėdžio (įvykusio 2020 m. vasario 18 d.);

17.2. imtis priemonių, kad ateityje prašymų dėl trumpalaikės išvykos į namus suteikimo / nesuteikimo klausimai būtų išsprendžiami per pirmą posėdį, o visa rekomendacijai pateikti reikšminga informacija Marijampolės pataisos namų Drausmės komisijai būtų perduota iki posėdžio, taip išvengiant nepagrįstų abejonių priimtų sprendimų nešališkumu.

18. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas